

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 25 lipca 2022 r.

BADK.DPK.133.101.2022

P10-44/22	Data wpływu petycji 20 czerwca 2022 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 25 lipca 2022 r.

KODEKS KARNY

TEMAT

ZWIĘKSZENIE KARALNOŚCI PRZESTĘPSTWA OSZUSTWA

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Bogdan Gasiński.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjęcie inicjatywy ustawodawczej prowadzącej do zmiany art. 286 oraz art. 294 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji wnosi o rozpoczęcie prac legislacyjnych zmierzających do zwiększenia sankcji karnej za popełnienie przestępstwa oszustwa.

Postuluje wprowadzenie nowej treści § 3 w art. 286 Kodeksu karnego w brzmieniu: „W wypadku mniejszej wagi, kiedy kwota dolna przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. nie przekracza 500 złotych - sprawa podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”.

Wnoszący petycję w zakresie art. 294 Kodeksu karnego postuluje dodanie § 1a o treści: „Jeżeli sprawca popełnia przestępstwo z artykułu 294 k.k. par. 1 w stosunku do mienia wielkiej wartości określonego w art. 115 par. 6 k.k. podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do lat 20. Jeżeli wartość mienia określonego w art. 115 par. 6 k.k. – wynosi co najmniej dwukrotność dolnego określenia wartości – sąd może zwiększyć orzeczaną karę o połowę granicy górnego zagrożenia kary.”.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138) w **art. 286** penalizuje przestępstwo oszustwa. Według tego przepisu oszustwem jest motywowane celem korzyści majątkowej doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wprowadzenie jej w błąd albo wyzyskanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranej czynności.

Popołnienie przestępstwa oszustwa jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Typ uprzywilejowany oszustwa zachodzi w wypadku mniejszej wagi (**art. 286 § 3**), przy czym za taką kwalifikacją może przemawiać przede wszystkim niewielka szkoda wyrządzona pokrzywdzonemu oraz sytuacja, gdy sprawca nie wprowadził pokrzywdzonego w błąd, lecz wykorzystał istniejący po stronie pokrzywdzonego błąd, odnosząc przy tym niewielką korzyść, albo nie odnosząc jej wcale.

Ustawodawca przewidział możliwość obostrzenia odpowiedzialności karnej za przestępstwo oszustwa jak i inne przestępstwa przeciwko mieniu (kradzież, kradzież zuchwałą, przywłaszczenie, kradzież impulsów elektrycznych, oszustwo komputerowe,

naruszenie integralności rzeczy, kradzież drzewa z lasu oraz paserstwo). Zgodnie z **art. 294** Kodeksu karnego, gdy przedmiotem przestępstwa jest mienie znacznej wartości lub dobro o szczególnym znaczeniu dla kultury sprawca czynu podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Z objaśnienia wyrażeń ustawowych zawartych w **art. 115** Kodeksu karnego wynika, że mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200 000 złotych (§ 5), zaś mieniem wielkiej wartości jest mienie o wartości przekraczającej 1 000 000 złotych (§ 6).

INFORMACJE DODATKOWE:

Zgodnie z dorobkiem orzecznictwem oszustwo z punktu widzenia znamion strony podmiotowej może być popełnione wyłącznie z zamiarem bezpośrednim, szczególnie zabarwionym, obejmującym zarówno cel, jak i sposób działania sprawcy (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 92/21).

Wprowadzenie w błąd polega na tym, że sprawca własnymi podstępными zabiegami doprowadza pokrzywdzonego do mylnego wyobrażenia o określonym stanie rzeczy (np. co do wartości przedmiotu, cech sprzedawanego lub nabywanego towaru, możliwości uzyskania korzyści z zawartej transakcji itp.), natomiast wyzyskanie błędu - to celowe skorzystanie z mylnego wyobrażenia o wartości rzeczy, skutkach transakcji itp., w jakim znajduje się pokrzywdzony. Wyzyskana niezdolność może mieć charakter stały (np. zaawansowany wiek lub choroba psychiczna) lub przemijający (przejściowa choroba, skutek działania substancji psychoaktywnych).

Mienie, jako przedmiot przestępstwa, należy rozumieć w sposób szeroki- obejmuje zarówno faktyczny uszczerbek w majątku jak i utracone korzyści. Przestępstwo ma charakter materialny, niekorzystne rozporządzenie się mieniem oznacza pogorszenie sytuacji majątkowej pokrzywdzonego.¹

Według danych Policji w latach 2019-2020 rocznie stwierdzano około 120 000 przestępstw oszustwa. Liczba postępowań wszczętych oscylowała na poziomie 80 000.²

OPRACOWAŁ

Arkadiusz Waszkiewicz

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz

¹ Marek Andrzej, Kodeks karny. Komentarz, wyd. V, LEX 2010.

² <https://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwno-16/63976.Oszustwo-art-286.html>